

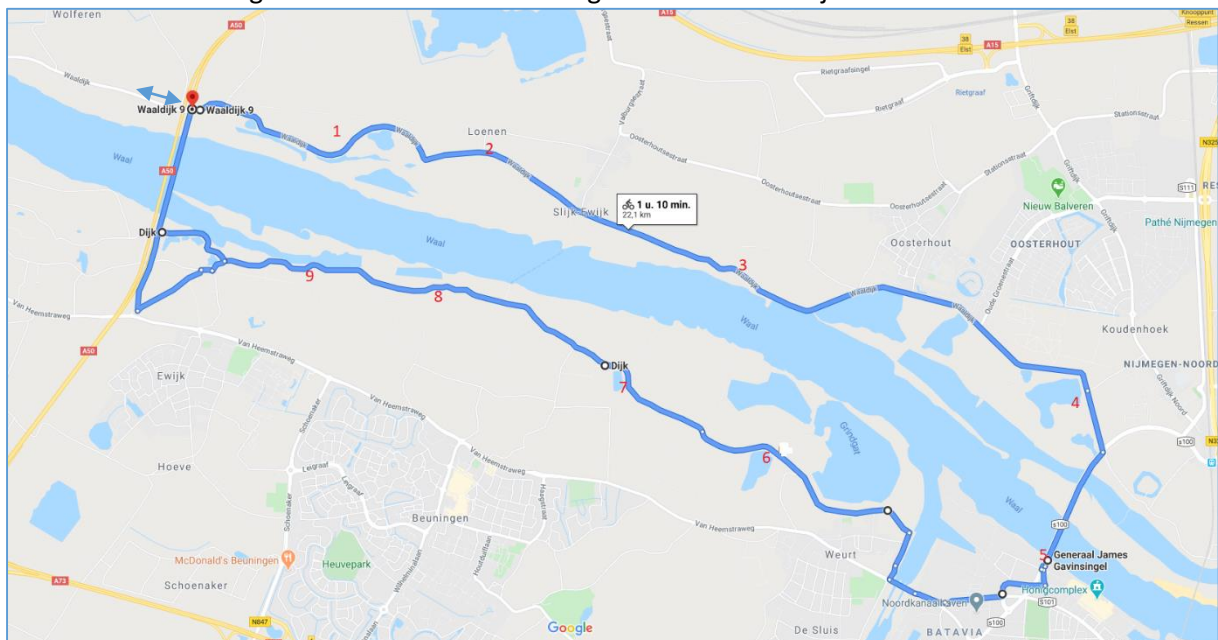
Op de fiets of skeelers de dijkgraslanden bekijken.

Start onder brug A50 aan de Betuwse kant. Routenavigatie: Waaldijk 9, 6673 MC Andelst. Er is een prima parkeergelegenheid onder de brug. U volgt de dijk richting Lent.

↔ *Voordat we richting Lent gaan is het aardig om een stukje van 500 meter terug te rijden en goed de beide taluds te bekijken. Hier is op het buitentalud vrij zware klei gebruikt en u ziet een vrij eentonige vegetatie met niet veel bloemen. Wel is het zo dat hier ca. 10 jaar geleden nog veel ruigtekruiden stonden zoals brandnetels, distels en smeerwortel en dat je nu kunt zien dat de vegetatie wel verbetert door maaien en afvoeren. We maaien daarvoor enkele jaren tot 3 maal per jaar, dat is dus één keer meer dan gebruikelijk.*

Voor meer informatie over grasbekleding op dijken en over het beheer verwijzen we u naar de [Handreiking Grasbekleding](#).

Het gedeelte dat u rijdt tussen A50 en Lent maakt deel uit van de dijkversterking Wolferen – Sprok die in 2021 van start zal gaan. U zult mooie stukken bloemrijke dijken tegenkomen. Deze dijken gaan dus wel op de schop en het is voor een toekomstige vegetatie van belang dat de bestaande toplaag weer zal worden hergebruikt zodat de nieuwe vegetatie een makkelijkere start heeft.

Start richting Lent

1. Gelijk vanaf de A50 mooie bloemrijke binnentaluds met Margrieten en Groot streepzaad, stap even af ter hoogte van dijkpaal DD243 en loop door het talud en let erop hoeveel verschillende soorten bloemen en grassen er staan, al dan niet in bloei. De vegetatie is hier niet hoog en staat niet dik (weinig biomassa) zodat we hier voorzichtig aan terug willen gaan naar 1 maaibeurt per jaar. Dit geldt alleen voor de binnenzijde.
2. Bij dijkpaal DD235 ziet u een perceel dat door schapen wordt begraaasd. Dit gebeurt op zich netjes maar let wel op het verschil in vegetatie. Schapen grazen selectief en pikken vooral de bloeiende planten eruit. Bloemen zijn hier dus weinig dus voor insecten is hier ook weinig te halen. Ditzelfde verhaal geldt voor de mensen die netjes de dijk maaien voor hun huis bij dijkpaal DD23. Wij noemen dit gazonbeheer. Het geeft een keurig “nette” grasmat maar heeft wat betreft biodiversiteit betreft geen enkele waarde.

3. Tussen de dijkpalen DD219 en DD211 wordt het binnentalud agrarisch beheerd, dat betekent dat er licht wordt bemest met stikstof. Let erop dat de grasmat prima in orde is en mooi gesloten zoals we dat noemen, maar dat de bloemen afwezig zijn. Het is een eentonige vegetatie waar voor insecten weinig voedsel te vinden is.
4. Op het buitentalud tussen DD192 en DD176 is een harde betonbekleding aanwezig. Hier ontwikkelt zich toch een vegetatie op waarbij met name de geel bloeiende Wede opvalt. Deze maaien we 1 maal per jaar en laten daarna het maaisel liggen omdat dit niet af te voeren is. Dit maaiwerk vindt normaal gesproken plaats in het najaar, maar is de laatste jaren wat vroeger gebeurd, namelijk begin juli zodat de vegetatie in het najaar herstelt en langer de winter in kan gaan. Vanwege de harde bekleding is dit geen bedreiging voor de veiligheid en kunnen insecten op deze vegetatie overwinteren. Uiteraard lukt het overwinteren op het buitentalud alleen in jaren dat we geen hoogwater krijgen...

U steekt de 'nieuwe' Waalbrug over, dat is de eerste brug die u tegenkomt. Hier kunt u met trappen en fietsgoot oversteken. Aan de overkant volgt u de fietsborden richting Weurt en hier gaat u de dijk weer op.

5. We zijn nu in het Land van Maas en Waal, hier ziet u weer het duidelijke verschil in vegetatie tussen het binnen- en buitentalud. Het binnentalud tussen 5 en 6 is over het algemeen bloemrijker door de toepassing van andere klei met minder lutum, dus minder vet.
6. Ter hoogte van het wiel aan de binnenkant van de dijk tussen ND045 en ND047 wordt het steile dijktaalud beweid door schapen met een zogenaamd flexibel raster. Let op het verschil in vegetatie: iets minder bloemen, maar nog wel behoorlijk wat soorten (ook diverse soorten grassen).
7. Het binnentalud tussen ND060 en ND062 is bij de laatste dijkversterking gespaard gebleven vanwege de zeldzame vegetatie. De dijk is hier aan de buitenzijde versterkt. Het talud is vrij steil en daarom wel lastig in onderhoud, maar de vegetatie is zeer de moeite waard. In de Levende Natuur van 22 mei 2020 staat een onderzoeksverslag van de Nijmeegse onderzoeker Constant Swinkels naar bijen op dit traject: "De dijk als habitat voor bloemen en wilde bijen".
8. Tussen dijkpaal ND077 en ND079 ziet u dat aan de binnenkant het vlakke gedeelte al gemaaid is. Dit is ook weer agrarisch beheer, met een lichte mestgift. Het talud wordt 2 maal per jaar gemaaid en afgevoerd en je ziet direct weer het grote verschil.
9. Het binnentalud tussen de dijkpalen ND 085 en ND103 wordt onderhouden door Vrijwillig Landschapsbeheer Beuningen. De dijk is hier op veel plaatsen erg breed. U moet op sommige plaatsen even afstappen om de steile binnentaluds even te bekijken. Dit zijn bloemrijke taluds die nog maar 1 maal per jaar gemaaid worden. Op veel plaatsen is het maaien echt allemaal handwerk vanwege de steilte van de taluds, maar hier hebben we dus wel een goed voorbeeld van hoeveel soorten er op dijktaaluds zouden kunnen voorkomen.

Zoals u heeft kunnen zien zijn er mooie bloemrijke taluds aanwezig, dit komt door het maaibeleid wat we de laatste (10-30) jaren hebben toegepast. Op sommige gedeelten is het talud zoveel verschaald dat we goed moeten kijken of het aandeel grassen wel voldoende blijft voor een sterke graszode. Uiteraard is veiligheid het hoofddoel, dat betekent een goede erosiebestendige vegetatie, maar onze dijken betekenen ook veel voor onze leefomgeving.

De dijk weer blijven volgen tot aan de A50. Hier kunt u weer met trappen en fietsgoot omhoog, of de fietsborden volgen richting Andelst.